

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
με τίτλο

«Ενσωμάτωση της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση – Αναπροσαρμογή μισθών προσωπικού δημοσίου τομέα – Ρυθμίσεις για τον καθορισμό κατώτατου μισθού για τα έτη 2025, 2026 και 2027»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΜΕΡΟΣ Β΄: ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2022/2041 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 19ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022 ΓΙΑ ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥΣ ΜΙΣΘΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	
Άρθρο 3	Πεδίο εφαρμογής (άρθρο της 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)
Άρθρο 4	Ορισμοί (άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)
Άρθρο 5	Σχέδιο δράσης για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων για τον καθορισμό των μισθών (άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)
Άρθρο 6	Διαδικασία καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου (άρθρα 5 και 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041) – Αντικατάσταση άρθρου 134 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου
Άρθρο 7	Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στον καθορισμό και την επικαιροποίηση του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)
Άρθρο 8	Πραγματική πρόσβαση των εργαζομένων στον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο – Διασφάλιση της λειτουργίας του εθνικού πλαισίου για τον κατώτατο μισθό και την εφαρμογή του (άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)
Άρθρο 9	Εφαρμογή της προστασίας των εργαζομένων με τη μορφή του κατώτατου μισθού κατά την ανάθεση και την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων – (άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)
Άρθρο 10	Έκθεση για την παρακολούθηση και συλλογή δεδομένων (άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)
Άρθρο 11	Πρόσβαση των εργαζομένων σε πληροφορίες για τον κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο και τα μέσα έννομης προστασίας (άρθρο 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)
Άρθρο 12	Δικαίωμα σε επανόρθωση και προστασία από δυσμενή μεταχείριση ή συνέπειες (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)
Άρθρο 13	Κυρώσεις (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)
ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΜΙΣΘΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2025, 2026 ΚΑΙ 2027	

Άρθρο 14	Αναπροσαρμογή βασικών μισθών προσωπικού δημοσίου τομέα
Άρθρο 15	Διαδικασία καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου για τα έτη 2025, 2026 και 2027 (άρθρα 5 και 6 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041) – Προσθήκη άρθρου 134Γ στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου
ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 16	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Ε΄: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 17	Έναρξη ισχύος

**ΜΕΡΟΣ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 1

Σκοπός

(παρ. 1 άρθρου 1 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)

Σκοπός του παρόντος είναι:

- α) η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας και η προστασία του εισοδήματος των εργαζομένων, μέσω της επάρκειας των κατώτατων μισθών και η διασφάλιση της λειτουργίας του εθνικού πλαισίου για τον κατώτατο μισθό και την εφαρμογή του,
- β) η προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων για τον καθορισμό των μισθών και
- γ) η ενίσχυση της αποτελεσματικής πρόσβασης των εργαζομένων στην προστασία που παρέχει ο κατώτατος μισθός και τα σχετικά με αυτήν δικαιώματα.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος αποτελεί:

- α) η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Οκτωβρίου 2022 για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση (L 275),
- β) η διαδικασία καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου και αναπροσαρμογής αυτού,
- γ) η αποτελεσματική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στον καθορισμό των μισθών, ώστε να καθορίζονται δίκαιοι μισθοί που επιτρέπουν αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης,
- δ) η εφαρμογή της προστασίας των εργαζομένων με τη μορφή του κατώτατου μισθού κατά την ανάθεση και την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και
- ε) η αναπροσαρμογή των βασικών μισθών του προσωπικού του δημόσιου τομέα.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2022/2041 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 19ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022 ΓΙΑ ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥΣ ΜΙΣΘΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

(άρθρο 2 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται στους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα και τους απασχολούμενους στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), στους απασχολούμενους στις εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 (Α' 314), καθώς και στις ανώνυμες εταιρείες του ν. 4972/2022 (Α' 181), με οποιαδήποτε σύμβαση ή σχέση εργασίας ή μορφή απασχόλησης και ανεξάρτητα από τη φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών.
2. Οι ναυτικοί, όπως ορίζονται από τη Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας 2006 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που κυρώθηκε με τον ν. 4078/2012 (Α' 179) δεν υπόκεινται στις διατάξεις περί νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου του παρόντος, χωρίς να θίγονται το δικαίωμα συλλογικών διαπραγματεύσεων και η δυνατότητα θέσπισης υψηλότερων επιπέδων κατώτατου μισθού και ημερομισθίου.

Άρθρο 4

Ορισμοί

(άρθρο 3 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)

Για τους σκοπούς του παρόντος, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «Κατώτατος μισθός»: η κατώτατη αμοιβή, που καθορίζεται με νόμο ή συλλογικές συμβάσεις εργασίας και που κάθε εργοδότης, μεταξύ άλλων στον δημόσιο τομέα, υποχρεούται να καταβάλλει, ανάλογα με την περίπτωση, στους εργαζομένους του για την εργασία που παρέχουν κατά τη διάρκεια δεδομένου χρονικού διαστήματος.
- 2) «Νομοθετημένος κατώτατος μισθός»: η κατώτατη αμοιβή, που καθορίζεται με νόμο, την οποία κάθε εργοδότης στη χώρα, μεταξύ άλλων στον δημόσιο τομέα, υποχρεούται να καταβάλλει, ανάλογα με την περίπτωση, στους εργαζομένους του για την εργασία που παρέχουν υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια ενός μηνός.
- 3) «Νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο»: η κατώτατη αμοιβή, που καθορίζεται με νόμο και που κάθε εργοδότης στη χώρα, μεταξύ άλλων στον δημόσιο τομέα, υποχρεούται να καταβάλλει, ανάλογα με την περίπτωση, στους εργαζομένους του για την εργασία που παρέχουν υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια μίας ημέρας.
- 4) «Συλλογικές διαπραγματεύσεις»: οι διαπραγματεύσεις που διεξάγονται μεταξύ συνδικαλιστικής οργάνωσης εργαζομένων και οργάνωσης εργοδοτών ή μεμονωμένου εργοδότη στο επίπεδο της επιχείρησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, με σκοπό την κατάρτιση συλλογικής σύμβασης εργασίας που καθορίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας.
- 5) «Συλλογική σύμβαση»: η έγγραφη συμφωνία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, που καθορίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας και η οποία υπογράφεται μεταξύ συνδικαλιστικής οργάνωσης εργαζομένων και οργάνωσης εργοδοτών ή μεμονωμένου εργοδότη στο επίπεδο της επιχείρησης.
- 6) «Κάλυψη από συλλογικές διαπραγματεύσεις»: το ποσοστό των εργαζομένων σε εθνικό επίπεδο στους οποίους εφαρμόζεται συλλογική σύμβαση και το οποίο υπολογίζεται ως ο λόγος του αριθμού των εργαζομένων που η ατομική σύμβαση εργασίας τους υπάγεται σε συλλογική σύμβαση προς τον αριθμό εργαζομένων των οποίων οι συνθήκες εργασίας μπορούν να ρυθμίζονται με συλλογικές συμβάσεις.

Άρθρο 5

Σχέδιο δράσης για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων για τον καθορισμό των μισθών

(άρθρο 4 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)

1. Με την απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 16, καταρτίζεται Σχέδιο Δράσης μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους ή λαμβάνοντας υπόψη σχετική συμφωνία τους και προτάσεις τους. Το Σχέδιο Δράσης έχει διάρκεια από ένα (1) έως πέντε (5) έτη και ορίζει σαφές χρονοδιάγραμμα και συγκεκριμένα μέτρα για τη σταδιακή αύξηση του ποσοστού κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις, με πλήρη σεβασμό της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων. Τα μέτρα του Σχεδίου Δράσης αφορούν ιδίως: α) την ενθάρρυνση της αποτελεσματικότητας των συλλογικών διαπραγματεύσεων και της ικανότητας των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζόμενων και των οργανώσεων των εργοδοτών να διεξάγουν συλλογικές διαπραγματεύσεις, β) τη δημιουργία βάσεων δεδομένων με στοιχεία, ιδίως για τους μισθούς, το κόστος παραγωγής, την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και την απασχόληση και γ) την πραγματοποίηση μελετών, ερευνών, ενημερωτικών και εκπαιδευτικών δράσεων για θέματα συλλογικών διαπραγματεύσεων.

2. Για την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καλεί τους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων να διατυπώσουν εγγράφως τις προτάσεις τους για το Σχέδιο Δράσης μέσα σε προθεσμία τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή της πρόσκλησης και συγκεκριμένα καλεί:

α) εκ μέρους των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων, τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.) και λοιπές δευτεροβάθμιες οργανώσεις που προτείνονται από τη Γ.Σ.Ε.Ε.,

β) εκ μέρους των οργανώσεων των εργοδοτών, τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), τον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Ελλάδος (Σ.Β.Ε), τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), την Εθνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (Ε.Σ.Ε.Ε.), τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε) και λοιπές εργοδοτικές οργανώσεις ευρύτερης εκπροσώπησης που προτείνονται από αυτούς.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από πρόταση οποιουδήποτε κοινωνικού εταίρου των περ. α) και β), η ως άνω προθεσμία μπορεί να παραταθεί έως και τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες.

Το Σχέδιο Δράσης εκδίδεται εντός ενενήντα (90) ημερολογιακών ημερών μετά από την ολοκλήρωση της προθεσμίας υποβολής των προτάσεων.

3. Οι κοινωνικοί εταίροι δικαιούνται να προτείνουν στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης το Σχέδιο Δράσης, το οποίο έχουν συμφωνήσει, ή δράσεις προώθησης των συλλογικών διαπραγματεύσεων, στις οποίες συμφωνούν, ανεξάρτητα από ή παράλληλα με τη διαδικασία διαβούλευσης της παρ. 2.

4. Το πρώτο Σχέδιο Δράσης της παρ. 1 εκδίδεται εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

5. Ειδικά για τους ναυτικούς, όταν το ποσοστό κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις υπολείπεται του ποσοστού ογδόντα τοις εκατό (80%), καταρτίζεται, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 16, Σχέδιο Δράσης σύμφωνα με το πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1 για τη διευκόλυνση και την προώθηση της άσκησης του δικαιώματος συλλογικών διαπραγματεύσεων με σκοπό τον

καθορισμό των μισθών, μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους ή λαμβάνοντας σχετική συμφωνία τους ή προτάσεις τους.

Άρθρο 6

Διαδικασία καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου (άρθρα 5 και 6 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041) – Αντικατάσταση άρθρου 134 Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου

Το άρθρο 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222), περί διατάξεων για τον κατώτατο μισθό, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 134

Διαδικασία καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου

1. Ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο αναπροσαρμόζονται, έπειτα από διαβούλευση που διεξάγεται σύμφωνα με το παρόν, κατ' έτος, βάσει συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα α) του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του δείκτη τιμών καταναλωτή μεταξύ της 1^{ης} Ιουλίου του προηγούμενου έτους και της 30^{ης} Ιουνίου του τρέχοντος έτους για το χαμηλότερο ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της εισοδηματικής κατανομής των νοικοκυριών και β) του ημίσεος του ετήσιου ποσοστού μεταβολής της αγοραστικής δύναμης του γενικού δείκτη μισθών κατά την ίδια χρονική περίοδο.

2. Αν ο συντελεστής της παρ. 1 οδηγεί σε μείωση του νομοθετημένου κατώτατου μισθού ή του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου, δεν γίνεται αναπροσαρμογή.

3. Ατομικές συμβάσεις εργασίας και συλλογικές συμβάσεις εργασίας κάθε είδους δεν επιτρέπεται να ορίζουν μηνιαίες τακτικές αποδοχές πλήρους απασχόλησης, υπολειπόμενες από τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό, ή ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης, υπολειπόμενο από το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο ή την αντίστοιχη προκύπτουσα αναλογία για τις συμβάσεις μερικής απασχόλησης.

4. α) Συστήνεται Επιστημονική Επιτροπή για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό, με τριετή θητεία, που αποτελείται από πέντε (5) εμπειρογνώμονες σε θέματα οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων και θεμάτων οικονομίας της εργασίας. Η Επιτροπή συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και αποτελείται από:

αα) δύο (2) εμπειρογνώμονες, που υποδεικνύονται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, από τους οποίους ο ένας ορίζεται ως Πρόεδρος,

αβ) έναν (1) εμπειρογνώμονα, που υποδεικνύεται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,

αγ) έναν (1) εμπειρογνώμονα, που υποδεικνύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, που ορίζεται ως Αντιπρόεδρος και

αδ) έναν (1) εμπειρογνώμονα, που ορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής ανατίθεται στις υπηρεσίες του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ.).

β) Τα μέλη της Επιτροπής απολαμβάνουν πλήρους λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας και αποφασίζουν με βάση τον νόμο και τη συνείδησή τους.

γ) Έργο της Επιστημονικής Επιτροπής είναι η διατύπωση πλήρως αιτιολογημένης και τεκμηριωμένης γνώμης, ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία με αναφορά και της θέσης της μειοψηφίας, σχετικά με:

γα) το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, εφόσον η Επιστημονική Επιτροπή προτείνει την κατ' εξαίρεση παρέκκλιση από την εφαρμογή του κανόνα της παρ. 1, σύμφωνα με την παρ. 6. Το ύψος αυτό καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και τις προοπτικές της για ανάπτυξη από την άποψη της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας, των τιμών, των εισοδημάτων και των μισθών, της απασχόλησης, του ποσοστού της ανεργίας και της τάσης τους, καθώς και την αγοραστική δύναμη των νόμιμων κατώτατων μισθών και την επάρκειά τους, λαμβανομένου υπόψη του κόστους διαβίωσης, το γενικό επίπεδο των μισθών, την κατανομή και τον ρυθμό αύξησής τους,

γβ) τον συντελεστή αναπροσαρμογής του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου που προβλέπεται στην παρ. 1,

γγ) την επιλογή και την εφαρμογή ενδεικτικών τιμών αναφοράς για την αξιολόγηση της επάρκειας του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου,

γδ) τη θέσπιση των διαφοροποιήσεων στον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και στο νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο και των κρατήσεων από αυτούς, που αναφέρονται στην παρ. 12,

γε) τη συλλογή δεδομένων και την εκπόνηση μελετών και αναλύσεων για την παροχή πληροφοριών στις αρχές και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο.

5. α) Συστήνεται Επιτροπή Διαβούλευσης για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό, με τριετή θητεία, η οποία λειτουργεί στον Ο.ΜΕ.Δ.. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και αποτελείται από:

αα) τον Πρόεδρο του Ο.ΜΕ.Δ ως Πρόεδρο,

αβ) τέσσερις (4) εκπροσώπους της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) και λοιπών δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων, κλαδικών ή ομοιοεπαγγελματικών, που εκπροσωπούν εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα σε εθνικό επίπεδο που προτείνονται από τη Γ.Σ.Ε.Ε.,

αγ) έναν (1) εκπρόσωπο της Ανώτατης Διοίκησης Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.),

αδ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.),

αε) έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.),

αστ) έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (Ε.Σ.Ε.Ε.),

αζ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.) και

αη) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος (Σ.Β.Ε.).

Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής ανατίθεται στις υπηρεσίες του Ο.ΜΕ.Δ.

β) Οι φορείς που εκπροσωπούνται στη Επιτροπή Διαβούλευσης υποδεικνύουν τους εκπροσώπους τους μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη σχετική έγγραφη πρόσκληση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Αν δεν υποδειχθούν μέσα στην προθεσμία αυτή, η Επιτροπή συγκροτείται και συνεδριάζει νομίμως με τα λοιπά μέλη έως την υπόδειξη και τον διορισμό εκπροσώπων.

γ) Έργο της Επιτροπής Διαβούλευσης είναι να διατυπώνει πλήρως αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη γνώμη ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία με αναφορά και της θέσης της μειοψηφίας για τα θέματα που αναφέρονται στην περ. γ της παρ. 4.

6. Έως την 31^η Αυγούστου κάθε έτους η Επιστημονική Επιτροπή, η οποία δικαιούται να έχει προηγουμένως συμβουλευτεί οιοσδήποτε από τους εξειδικευμένους επιστημονικούς και ερευνητικούς φορείς της υποπερ. αα της περ. α' της παρ. 9, συντάσσει έκθεση, η οποία είτε διαπιστώνει ότι δεν υπάρχει λόγος παρέκκλισης από την εφαρμογή του κανόνα της παρ. 1, είτε προτείνει αιτιολογημένα και πλήρως τεκμηριωμένα ότι, κατ' εξαίρεση, ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο δεν πρέπει να αναπροσαρμολογούνται κατά το επόμενο έτος σύμφωνα με τον συντελεστή της παρ. 1, διότι α) η οικονομία βρίσκεται σε σημαντική ύφεση ή β) υπάρχει σημαντική απόκλιση του εθνικού πληθωρισμού (Δείκτη Τιμών Καταναλωτή) από τον στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή γ) υπάρχει σημαντική ανισορροπία στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών ή δ) η βάση του συντελεστή της παρ. 1 αναπροσαρμογή δεν δικαιολογείται από τα επίπεδα και τις μακροπρόθεσμες εξελίξεις στην παραγωγικότητα και τη δυναμική της ή την απόκλιση του κατώτατου μισθού από το εξήντα τοις εκατό (60%) του ακαθάριστου διάμεσου μισθού ή ε) υπερβαίνει τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας ή στ) δεν δικαιολογείται από έκτακτες περιστάσεις. Η Επιστημονική Επιτροπή αποστέλλει αμελλητί την έκθεσή της στους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και σε όλα τα μέλη της Επιτροπής Διαβούλευσης.

7. Αν η έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής προτείνει την αυτόματη αναπροσαρμογή με βάση την παρ. 1, ο Πρόεδρος αυτής την διαβιβάζει αμελλητί στην Επιτροπή Διαβούλευσης, προκειμένου αυτή να εκφράσει τη γνώμη της.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διαβούλευσης, εντός ενός (1) μηνός, διαβιβάζει την έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής και τη γνώμη της Επιτροπής Διαβούλευσης στους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για να εκδοθεί η κοινή υπουργική απόφαση καθορισμού του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου σύμφωνα με τη διαδικασία των περ. α' και β' της παρ. 11.

8. Αν η έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής προτείνει την κατ' εξαίρεση παρέκκλιση από την εφαρμογή του κανόνα της παρ. 1, ακολουθείται η διαδικασία των περ. 9 έως 11. Σε κάθε περίπτωση, και η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής δεν επιτρέπεται να καταλήγει σε μείωση του νομοθετημένου κατώτατου μισθού ή του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου.

9. α) Αν η Επιστημονική Επιτροπή, με πλήρως αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη έκθεση, προτείνει την κατ' εξαίρεση παρέκκλιση από την εφαρμογή του κανόνα της παρ. 1, ο Πρόεδρος του Ο.ΜΕ.Δ., ως πρόεδρος της Επιτροπής Διαβούλευσης:

αα) Εντός της πρώτης εβδομάδας του Σεπτεμβρίου, αποστέλλει έγγραφη πρόσκληση προς εξειδικευμένους επιστημονικούς και ερευνητικούς φορείς, μεταξύ των οποίων η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.Υ.Π.Α.), το Ινστιτούτο Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε./Α.Δ.Ε.Δ.Υ. (ΙΝΕ Γ.Σ.Ε.Ε./Α.Δ.Ε.Δ.Υ.), το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., το Ίδρυμα Βιομηχανικών και Οικονομικών Ερευνών (Ι.Ο.Β.Ε), το Ινστιτούτο του Σ.Ε.Τ.Ε (ΙΝ.ΣΕΤΕ), το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), ο Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ), το Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (ΙΝ. ΕΜ.Υ. ΕΣΕΕ), να συντάξουν έκθεση προς υποβολή έως την 30^η Σεπτεμβρίου, για την αξιολόγηση του

ισχύοντος νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου με πλήρως αιτιολογημένες και τεκμηριωμένες προτάσεις για την αναπροσαρμογή.

αβ) Έως την 7^η Οκτωβρίου, σχηματίζει φάκελο με τις ανωτέρω εκθέσεις των εξειδικευμένων επιστημονικών και ερευνητικών φορέων και τον αποστέλλει προς την Επιστημονική Επιτροπή και την Επιτροπή Διαβούλευσης για την έκφραση πλήρως αιτιολογημένης και τεκμηριωμένης γνώμης σε σχέση με την αναπροσαρμογή του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου. Οι γνώμες αυτές αποστέλλονται από τις Επιτροπές στον Πρόεδρο του Ο.ΜΕ.Δ έως την 31^η Οκτωβρίου.

αγ) Έως την 7^η Νοεμβρίου, διαβιβάζει τις γνώμες της Επιστημονικής Επιτροπής και της Επιτροπής Διαβούλευσης, καθώς και όλες τις εκθέσεις των εξειδικευμένων επιστημονικών και ερευνητικών φορέων, στο Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), προς σύνταξη του πόρισματος διαβούλευσης από αυτό, σε συνεργασία με την Επιστημονική Επιτροπή. Το πόρισμα διαβούλευσης σχετικά με τις δυνατότητες αναπροσαρμογής του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου περιέχει πλήρη τεκμηρίωση για την επιβαλλόμενη εξαίρεση από την εφαρμογή της παρ. 1 και τη συνακόλουθα προτεινόμενη, με βάση διαφορετικό συντελεστή, αναπροσαρμογή του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου, τη συστηματική καταγραφή των απόψεων των κοινωνικών εταίρων όπως διατυπώνονται στη γνώμη της Επιτροπής Διαβούλευσης και τα σημεία συμφωνίας και διαφωνίας τους. Η γνώμη, που διατυπώνεται στο πόρισμα διαβούλευσης, μπορεί να αποκλίνει από τις γνώμες της Επιστημονικής Επιτροπής και της Επιτροπής Διαβούλευσης και τις εκθέσεις που υποβάλλονται από τους λοιπούς φορείς.

β) Έως την 30^η Νοεμβρίου, ολοκληρώνεται το πόρισμα διαβούλευσης και διαβιβάζεται αμελλητί στον Πρόεδρο του Ο.ΜΕ.Δ., προς διαπίστωση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας.

γ) Έως την 5^η Δεκεμβρίου, ο Πρόεδρος του Ο.ΜΕ.Δ υποβάλλει το πόρισμα διαβούλευσης στους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

10. Το Πόρισμα Διαβούλευσης, καθώς και όλες οι εκθέσεις, οι γνώμες της Επιστημονικής Επιτροπής και της Επιτροπής Διαβούλευσης, τα υπομνήματα και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο τεκμηρίωσης που αφορά την ανωτέρω διαδικασία, δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

11. α) Εντός του δευτέρου δεκαπενθημέρου του μηνός Δεκεμβρίου κάθε έτους ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εισηγούνται στο Υπουργικό Συμβούλιο τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομισθίο λαμβάνοντας υπόψη το Πόρισμα Διαβούλευσης, όπως αυτό υποβλήθηκε και συντάχθηκε κατά την ανωτέρω διαδικασία.

β) Έως το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, οι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργικού Συμβουλίου, εκδίδουν κοινή απόφαση καθορισμού του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου, που θα ισχύσουν για το επόμενο ημερολογιακό έτος.

12. Όταν προβλέπονται διαφορετικά επίπεδα νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου, καθώς και διαφορετικά επίπεδα κρατήσεων επί αυτών για συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων, τηρούνται οι αρχές της απαγόρευσης των διακρίσεων και της αναλογικότητας.».

Άρθρο 7

Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στον καθορισμό και την επικαιροποίηση του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου (άρθρο 7 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)

Οι κοινωνικοί εταίροι, οι οποίοι μετέχουν στη διαδικασία καθορισμού του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου, σύμφωνα με την παρ.5 του άρθρου 134 και την παρ. 4 του άρθρου 134 Γ του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α'222), στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης για τον καθορισμό τους, εκφράζουν τις απόψεις τους για τα εξής:

- α) την επιλογή και την εφαρμογή των κριτηρίων καθορισμού του επιπέδου του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου, που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 134Γ,
- β) τη θέσπιση τύπου αυτόματης αναπροσαρμογής του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου και την τροποποίησή του, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 134,
- γ) την επιλογή και τον τρόπο εφαρμογής των ενδεικτικών τιμών των άρθρων 134 και 134Γ σχετικά με την εκτίμηση της αξιολόγησης της επάρκειας του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου,
- δ) την επικαιροποίηση του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου, που καθορίζονται με τη διαδικασία του άρθρου 134,
- ε) τη θέσπιση διαφοροποιήσεων στον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο και στις κρατήσεις από αυτούς, σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 134 και την παρ. 9 του άρθρου 134Γ, και
- στ) τις αποφάσεις που αφορούν στη συλλογή δεδομένων και την αναγκαιότητα εκπόνησης μελετών και αναλύσεων για την παροχή πληροφοριών στις αρχές και τους κοινωνικούς εταίρους και λοιπούς φορείς που συμμετέχουν στον καθορισμό του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου.

Άρθρο 8

Πραγματική πρόσβαση των εργαζομένων στον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο – Διασφάλιση της λειτουργίας του εθνικού πλαισίου για τον κατώτατο μισθό και την εφαρμογή του (άρθρο 8 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)

1. Η Ανεξάρτητη Αρχή «Επιθεώρηση Εργασίας», είναι αρμόδια για τον έλεγχο της εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, στην οποία περιλαμβάνονται ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο, και για την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασής τους.
2. Για τον έλεγχο της εφαρμογής της νομοθεσίας της ναυτικής εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τους μισθούς των ναυτικών και την επιβολή των σχετικών κυρώσεων σε περίπτωση παραβίασής τους, αρμόδιες υπηρεσίες είναι: α) στο εσωτερικό, οι Λιμενικές Αρχές και β) στο εξωτερικό, οι τοποθετημένοι στις Προξενικές Αρχές Αξιωματικοί του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής που ασκούν διοικητικά καθήκοντα ναυτιλίας.

Άρθρο 9

Προστασία του κατώτατου μισθού των εργαζομένων κατά την ανάθεση και την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 9 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)

Οι οικονομικοί φορείς εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τις συμβάσεις παραχώρησης, έργων, προμηθειών και υπηρεσιών και οι υπεργολάβοι τους, έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις όσον αφορά τους μισθούς, το συνδικαλιστικό δικαίωμα και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό των μισθών, τις ισχύουσες υποχρεώσεις στον τομέα του κοινωνικού και εργατικού δικαίου που θεσπίζονται από το ενωσιακό δίκαιο, το εθνικό δίκαιο, τις συλλογικές συμβάσεις ή τις διατάξεις του διεθνούς κοινωνικού και εργατικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων της σύμβασης υπ' αρ. 87 (1948) της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας συνδικαλιστικού δικαιώματος και της σύμβασης υπ' αρ. 98 (1949) της ΔΟΕ περί εφαρμογής των αρχών του δικαιώματος οργανώσεως και συλλογικής διαπραγματεύσεως.

Άρθρο 10

Έκθεση για την παρακολούθηση και συλλογή δεδομένων (άρθρο 10 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)

1. Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης υποβάλλει έως την 30ή Σεπτεμβρίου κάθε δεύτερου έτους έκθεση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με δεδομένα και πληροφορίες για:

- α) το ποσοστό και την εξέλιξη της κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις,
- β) ως προς τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο:
 - βα) το επίπεδο του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομίσθιου και το ποσοστό των εργαζομένων που καλύπτονται από αυτούς,
 - ββ) την περιγραφή των υφιστάμενων διαφοροποιήσεων της παρ. 12 του άρθρου 134 και της παρ. 9 του άρθρου 134Γ του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου, των λόγων εισαγωγής τους, καθώς και το ποσοστό των εργαζομένων που καλύπτονται από διαφοροποιήσεις, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα.

Τα στατιστικά στοιχεία και οι πληροφορίες του πρώτου εδαφίου αναφέρονται στην έκθεση με ανάλυση ανά φύλο, ηλικία, αναπηρία ή μη, μέγεθος εταιρείας και κλάδο, εφόσον η ανάλυση αυτή είναι διαθέσιμη.

2. Η πρώτη έκθεση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα έτη 2021 έως 2023 υποβάλλεται έως την 1η Οκτωβρίου 2025.

Άρθρο 11

Πρόσβαση των εργαζομένων σε πληροφορίες για τον κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο και τα μέσα έννομης προστασίας (άρθρο 11 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)

1. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και η Ανεξάρτητη Αρχή «Επιθεώρηση Εργασίας» παρέχουν σε δημόσιες αρχές, σε εργαζομένους και σε εργοδότες, καθώς και στις οργανώσεις αυτών, πληροφορίες σχετικά με τη νομοθεσία για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο, καθώς και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και την τήρηση αυτών, καθώς και πληροφορίες για την παροχή της σχετικής έννομης προστασίας.

2. Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής παρέχει σε δημόσιες αρχές, σε ναυτικούς και εργοδότες, καθώς και στις οργανώσεις αυτών, πληροφορίες σχετικά με τη ναυτεργατική νομοθεσία, τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο, τις συλλογικές συμβάσεις ναυτικής εργασίας κάθε είδους, την τήρηση αυτών, καθώς και την παροχή της σχετικής έννομης προστασίας.

3. Οι πληροφορίες των παρ. 1 και 2 καθίστανται διαθέσιμες με πληρότητα, σαφήνεια και σε προσβάσιμο μορφότυπο, μεταξύ άλλων και στα άτομα με αναπηρία, στην ελληνική και κατά το ουσιώδες περιεχόμενό τους στην αγγλική γλώσσα, στους επίσημους διαδικτυακούς τόπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας» και του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, αντίστοιχα.

4. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών διασφαλίζει ότι πληροφορίες σχετικά με τη νομοθεσία για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο επί θεμάτων αποδοχών των απασχολούμενων στον δημόσιο τομέα, καθίστανται διαθέσιμες στους ενδιαφερόμενους με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως με την ανάρτησή τους στον διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου, και επικαιροποιούνται εγκαίρως και με διαρκή τρόπο.

Άρθρο 12

Δικαίωμα σε επανόρθωση και προστασία από δυσμενή μεταχείριση ή συνέπειες (άρθρο 12 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)

1. Χωρίς να θίγονται οι ειδικές μορφές επανόρθωσης και επίλυσης διαφορών που προβλέπονται σε συλλογικές συμβάσεις, οι εργαζόμενοι, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των οποίων η σχέση εργασίας έχει λήξει, έχουν πρόσβαση σε αποτελεσματικό, έγκαιρο και αμερόληπτο μηχανισμό επίλυσης διαφορών και δικαίωμα σε επανόρθωση, σε περίπτωση προσβολής των δικαιωμάτων που σχετίζονται με τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο ή με την προστασία με τη μορφή νόμιμου κατώτατου μισθού και νόμιμου ημερομισθίου, όπως τα δικαιώματα αυτά προβλέπονται στον νόμο ή σε συλλογικές συμβάσεις.

2. Απαγορεύεται από τον εργοδότη δυσμενής μεταχείριση των εργαζομένων και των εκπροσώπων εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων που είναι μέλη ή εκπρόσωποι συνδικαλιστικών οργανώσεων, καθώς και κάθε δυσμενής συνέπεια που έχει ως αιτία την υποβολή καταγγελίας στον εργοδότη ή την κίνηση οποιασδήποτε διαδικασίας με σκοπό την επιβολή της συμμόρφωσης σε περίπτωση προσβολής δικαιωμάτων που σχετίζονται με την προστασία υπό τη μορφή νόμιμου κατώτατου μισθού και νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου, τα οποία προβλέπονται στον νόμο ή σε συλλογικές συμβάσεις.

Άρθρο 13

Κυρώσεις

(άρθρο 13 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041)

Σε περίπτωση παραβίασης δικαιώματος που προβλέπεται στον παρόντα νόμο επιβάλλονται οι κατά νόμο αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, ιδίως οι αναφερόμενες στο Κεφάλαιο Δ του ν. 3996/2011 (Α' 170) και στα άρθρα 149 και 339 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222).

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΜΙΣΘΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2025, 2026 ΚΑΙ 2027

Άρθρο 14

Αναπροσαρμογή βασικών μισθών προσωπικού δημόσιου τομέα

1. Από το έτος 2026 και εξής, οι βασικοί μισθοί των μισθολογικών κλιμακίων του προσωπικού του δημόσιου τομέα, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί την 31η.12.2025, βάσει των άρθρων 9 και 14 του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 4354/2015 (Α΄ 176), του άρθρου 20 του ν. 5045/2023 (Α΄ 136) καθώς και της παρ. 3 του παρόντος, προσαυξάνονται ισόποσα με την εκάστοτε ονομαστική αύξηση του κατώτατου μισθού της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222) κατά τον χρόνο υλοποίησης αυτής. Δικαιούχοι της προσαύξησης είναι όσοι εμπίπτουν στις κατηγορίες προσωπικού των παρ. 1 και 2 του άρθρου 20 του ν. 5045/2023.
2. Η προσαύξηση της παρ. 1 είναι σταθερή και προστίθεται στους βασικούς μισθούς κάθε κατηγορίας προσωπικού, χωρίς να επηρεάζεται ο τρόπος με τον οποίο αυτοί διαμορφώνονται βάσει των εκάστοτε εφαρμοζόμενων διατάξεων.
3. Ειδικά για το έτος 2025, η προσαύξηση της παρ. 1 καταβάλλεται στους δικαιούχους, απομειωμένη κατά την υφιστάμενη στις 31.12.2024 διαφορά μεταξύ του βασικού μισθού του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4354/2015, όπως έχει διαμορφωθεί κατά την ανωτέρω ημερομηνία, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 20 του ν. 5045/2023, και του κατώτατου μισθού της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου.
4. Η ανωτέρω προσαύξηση δεν συμψηφίζεται με τυχόν καταβαλλόμενη προσωπική διαφορά.

Άρθρο 15

Διαδικασία καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου για τα έτη
2025, 2026 και 2027

(άρθρα 5 και 6 Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2041) – Προσθήκη άρθρου 134Γ στον Κώδικα Ατομικού
Εργατικού Δικαίου

Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222), προστίθεται άρθρο 134 Γ, ως εξής:

«Άρθρο 134Γ

Διαδικασία καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου για τα έτη 2025,
2026 και 2027

Ειδικά για τη διεξαγωγή της διαδικασίας καθορισμού επαρκούς νομοθετημένου μισθού και ημερομισθίου για τα έτη 2025, 2026 και 2027, ισχύουν τα εξής:

1. α) Έπειτα από διαβούλευση, που διεξάγεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, καθορίζονται ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο για τα έτη 2025, 2026 και 2027.
- β) Ατομικές συμβάσεις εργασίας και συλλογικές συμβάσεις εργασίας κάθε είδους δεν επιτρέπεται να ορίζουν μηνιαίες τακτικές αποδοχές πλήρους απασχόλησης υπολειπόμενες από τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό, ή ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης

υπολειπόμενο από το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο, ή την αντίστοιχη προκύπτουσα αναλογία για τις συμβάσεις μερικής απασχόλησης.

2. Το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και τις προοπτικές της για ανάπτυξη από την άποψη της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας, των τιμών, των εισοδημάτων και των μισθών, της απασχόλησης και του ποσοστού της ανεργίας, καθώς και την αγοραστική δύναμη του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου και την επάρκειά τους, λαμβανομένου υπόψη του κόστους διαβίωσης, του γενικού επιπέδου των μισθών, της κατανομής και του ρυθμού αύξησής τους. Σε κάθε περίπτωση, η εφαρμογή του παρόντος δεν επιτρέπεται να καταλήγει σε μείωση του νομοθετημένου κατώτατου μισθού ή του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου.

3. α) Συστήνεται Επιστημονική Επιτροπή για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό, με τριετή θητεία, που αποτελείται από πέντε (5) ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες σε θέματα οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων οικονομίας της εργασίας. Η Επιτροπή συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και αποτελείται από:

αα) δύο (2) εμπειρογνώμονες, που υποδεικνύει ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, από τους οποίους ο ένας (1) ορίζεται ως Πρόεδρος,

αβ) έναν (1) εμπειρογνώμονα, που υποδεικνύει ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,

αγ) έναν (1) εμπειρογνώμονα, που υποδεικνύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, που ορίζεται ως Αντιπρόεδρος, και

αδ) έναν (1) εμπειρογνώμονα, που ορίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή.

Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής ανατίθεται στις υπηρεσίες του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ.).

β) Τα μέλη της Επιτροπής απολαμβάνουν πλήρους λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας και αποφασίζουν με βάση τον νόμο και τη συνείδησή τους.

γ) Έργο της Επιστημονικής Επιτροπής είναι η διατύπωση πλήρως αιτιολογημένης και τεκμηριωμένης γνώμης ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία με αναφορά και της θέσης της μειοψηφίας, σχετικά με:

γα) το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου, το οποίο καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια της παρ. 2,

γβ) την επιλογή και την εφαρμογή των κριτηρίων για τον καθορισμό και την επικαιροποίηση του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου που προβλέπονται στην παρ. 2,

γγ) την επιλογή και την εφαρμογή ενδεικτικών τιμών αναφοράς για την αξιολόγηση της επάρκειας του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου,

γδ) τη θέσπιση των διαφοροποιήσεων στον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και στο νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο και των κρατήσεων από αυτούς, που αναφέρονται στην παρ. 9,

γε) τη συλλογή δεδομένων και την εκπόνηση μελετών και αναλύσεων για την παροχή πληροφοριών στις αρχές και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο.

4. α) Συστήνεται Επιτροπή Διαβούλευσης για τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό, με τριετή θητεία, η οποία λειτουργεί στον Ο.ΜΕ.Δ.. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και αποτελείται από:

αα) τον Πρόεδρο του Ο.ΜΕ.Δ ως Πρόεδρο,

αβ) τέσσερις (4) εκπροσώπους της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) και λοιπών δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων, κλαδικών ή ομοιοεπαγγελματικών, που εκπροσωπούν εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα σε εθνικό επίπεδο που προτείνονται από τη Γ.Σ.Ε.Ε.,

αγ) έναν (1) εκπρόσωπο της Ανώτατης Διοίκησης Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.),

αδ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.),

αε) έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.),

αστ) έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (Ε.Σ.Ε.Ε.),

αζ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.) και

αη) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Βιομηχανιών Ελλάδος (Σ.Β.Ε.).

Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Επιτροπής ανατίθεται στις υπηρεσίες του Ο.ΜΕ.Δ..

β) Οι φορείς που εκπροσωπούνται στην Επιτροπή Διαβούλευσης υποδεικνύουν τους εκπροσώπους τους μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη σχετική έγγραφη πρόσκληση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Αν δεν υποδειχθούν μέσα στην προθεσμία αυτή, η Επιτροπή συγκροτείται και συνεδριάζει νόμιμα με τα λοιπά μέλη έως την υπόδειξη και τον διορισμό εκπροσώπων.

γ) Έργο της Επιτροπής Διαβούλευσης είναι να διατυπώνει πλήρως αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη γνώμη, ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία, με αναφορά και της θέσης της μειοψηφίας για τα θέματα που αναφέρονται στην περ. γ της παρ. 3.

5. Οι γνώμες της Επιστημονικής Επιτροπής και της Επιτροπής Διαβούλευσης για τα θέματα των υποπερ. γβ), γγ), γδ) και γε) της περ. γ της παρ. 3, διαβιβάζονται από τον Πρόεδρο του Ο.ΜΕ.Δ. στους Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Ως προς τις γνώμες που αφορούν την υποπερ. γα) της περ. γ' της παρ. 3 ακολουθείται η διαδικασία των παρ. 6, 7 και 8.

6. α) Ο Πρόεδρος του Ο.ΜΕ.Δ, ως Πρόεδρος της Επιτροπής Διαβούλευσης:

αα) εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του μηνός Ιανουαρίου κάθε έτους, αποστέλλει έγγραφη πρόσκληση προς εξειδικευμένους επιστημονικούς και ερευνητικούς φορείς, όπως η Τράπεζα της Ελλάδος (Τ.τ.Ε.), η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ), η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), το Ινστιτούτο Εργασίας της Γ.Σ.Ε.Ε./Α.Δ.Ε.Δ.Υ. (ΙΝΕ Γ.Σ.Ε.Ε./Α.Δ.Ε.Δ.Υ.), το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., το Ίδρυμα Βιομηχανικών και Οικονομικών Ερευνών (Ι.Ο.Β.Ε), το Ινστιτούτο του Σ.Ε.Τ.Ε (ΙΝ.ΣΕΤΕ), το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), ο Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ.), το Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (ΙΝ.ΕΜ.Υ.-ΕΣΣΕΕ), να συντάξουν έκθεση προς υποβολή έως την 25^η Ιανουαρίου κάθε έτους, για την αξιολόγηση του ισχύοντος νομοθετημένου κατώτατου μισθού και ημερομισθίου με προτάσεις για την αναπροσαρμογή τους, με βάση τα κριτήρια της παρ. 2 και με πλήρη τεκμηρίωση αυτών,

αβ) έως την 31η Ιανουαρίου κάθε έτους, σχηματίζει φάκελο με τις ανωτέρω εκθέσεις των εξειδικευμένων επιστημονικών και ερευνητικών φορέων και τον αποστέλλει προς την Επιστημονική Επιτροπή και την Επιτροπή Διαβούλευσης για την έκφραση γνώμης σε σχέση με την αναπροσαρμογή των εκάστοτε ισχυόντων νομοθετημένων κατώτατων μισθών και ημερομισθίων, με βάση τα κριτήρια της παρ. 2 και με πλήρη τεκμηρίωση αυτών,

αγ) έως τη 15^η Φεβρουαρίου κάθε έτους, διαβιβάζει τις γνώμες της Επιστημονικής Επιτροπής και της Επιτροπής Διαβούλευσης, καθώς και όλες τις εκθέσεις των εξειδικευμένων επιστημονικών και ερευνητικών φορέων, στο Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕ.Π.Ε.), προς σύνταξη του πορίσματος διαβούλευσης από αυτό, σε συνεργασία με την Επιστημονική Επιτροπή. Το πόρισμα διαβούλευσης σχετικά με τις δυνατότητες αναπροσαρμογής του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου περιέχει ιδίως τεκμηρίωση ως προς τα κριτήρια της παρ. 2, τη συστηματική καταγραφή των απόψεων των κοινωνικών εταίρων, όπως διατυπώνονται στη γνώμη της Επιτροπής Διαβούλευσης, τα σημεία συμφωνίας και διαφωνίας τους. Η γνώμη που διατυπώνεται στο Πόρισμα Διαβούλευσης μπορεί να αποκλίνει από τις γνώμες της Επιστημονικής Επιτροπής και της Επιτροπής Διαβούλευσης και τις εκθέσεις που υποβάλλονται από τους λοιπούς φορείς,

β) έως την 28^η Φεβρουαρίου κάθε έτους, ολοκληρώνεται το πόρισμα διαβούλευσης και διαβιβάζεται αμελλητί στον Πρόεδρο του Ο.ΜΕ.Δ., προς διαπίστωση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας,

γ) έως την 5^η Μαρτίου κάθε έτους, ο Πρόεδρος του Ο.ΜΕ.Δ. υποβάλλει το πόρισμα διαβούλευσης στους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

7. Το πόρισμα διαβούλευσης, καθώς και όλες οι εκθέσεις, οι γνώμες της Επιστημονικής Επιτροπής και της Επιτροπής Διαβούλευσης, τα υπομνήματα και κάθε άλλο έγγραφο τεκμηρίωσης που αφορά την ανωτέρω διαδικασία, δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

8. α) Έως τη 15^η Μαρτίου κάθε έτους οι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εισηγούνται στο Υπουργικό Συμβούλιο τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο.

β) Έως το τέλος Μαρτίου, οι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργικού Συμβουλίου, εκδίδουν κοινή απόφαση καθορισμού του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και του νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου.

9. Όταν προβλέπονται διαφορετικά επίπεδα νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου κατώτατου ημερομισθίου, καθώς και διαφορετικά επίπεδα κρατήσεων επ' αυτών για συγκεκριμένες ομάδες εργαζομένων, τηρούνται οι αρχές της απαγόρευσης των διακρίσεων και της αναλογικότητας.».

ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. α) Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καταρτίζεται το Σχέδιο Δράσης της παρ. 1 του άρθρου 5. Με όμοια απόφαση, μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους ή πρόταση αυτών σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 5, προβλέπονται η συμπλήρωση, η τροποποίηση, η παράταση της διάρκειας του Σχεδίου Δράσης, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προσδιορίζονται οι εθνικοί πόροι ή τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα που καλύπτουν τις απαιτούμενες δαπάνες για την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης της παρ. 1 του άρθρου 5, οι οποίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καταρτίζεται το Σχέδιο Δράσης της παρ. 5 του άρθρου 5.

δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία και την παρακολούθηση του Σχεδίου Δράσης της παρ. 5 του άρθρου 5.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τις διαδικασίες και τις τεχνικές λεπτομέρειες συλλογής και διάθεσης δεδομένων και πληροφοριών αρμοδιότητας του Υπουργείου τους για την κατάρτιση της έκθεσης της παρ. 1 του άρθρου 10.

ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 17 Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη της παρ. 2.

2. Το άρθρο 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 6 του παρόντος, ισχύει από την 1η Ιουνίου 2027.